

Kleine profeten 7 – Habakuk
Thema: Omhelzing
(schriftlezingen tijdens de preek)

Preek

Lieve mensen,

Vandaag bevestigen we hier in de Waterpleinkerk nieuwe ouderlingen, diakenen en ook een scriba. Ik vond dat vroeger altijd een rare term: 'bevestiging'. Ik spreek liever van inzegening. Toch heeft bevestiging iets moois. Want we bevestigen de keuze van de gemeente. En het antwoord van de nieuwe ambtsdragers. Dat hebben ze al gegeven, door in te stemmen met hun benoeming. Maar nu wordt dat nog eens bevestigd in het openbaar. En het allerbelangrijkste: we bevestigen de leiding van de Geest, de roeping van God. Hij heeft jullie op het oog in de taken die je nu op je neemt. Dus: bevestiging.

De vraag is altijd op zo'n zondag: waar moet je nou aan voldoen? Hoe ziet het profiel van een ambtsdrager er uit? Ik denk dat we kunnen leren uit Habakuk. Het heeft drie hoofdstukken en elk hoofdstuk draagt iets aan. De preek heeft dus drie delen.

Slide: Deel 1: **verwijten aan God**

We lezen Habakuk 1:1-4

¹Profetie; het visioen dat de profeet Habakuk zag.
²Hoe lang nog, HEER, moet ik om hulp roepen
en luistert U niet,
moet ik 'Geweld!' schreeuwen
en brengt U geen redding?
³Waarom toont U mij dit onheil
en ziet U deze ellende aan?
Ik zie slechts verwoesting en geweld,
opkomende twist en groeiende tweedracht.
⁴De wet wordt ondermijnd,
het recht krijgt niet langer zijn loop,
de wettelozen verdringen de rechtvaardigen,
het recht wordt verdraaid.

Lieve mensen,

Habakuk valt meteen met de deur in huis. Geen inleidende smalltalk. Gewoon ... bam! *God, U luistert niet! U doet niets. Ik schreeuw, ik bid, ik smeeek. Maar U geeft niet thuis. De hemel is van koper. Terwijl er toch reden genoeg is om in te grijpen. Om op mijn gebed te reageren.*

En dat is toch ook zo. Als je kijkt naar onze wereld. Ik ben nog steeds niet over de beelden uit Nepal heen. Wat een verwoesting. Wat een natuurgeweld. En natuurlijk, vast gevolg van daden van de mens. Maar waar is God op zo'n moment!? Als een gletsjer afbreekt en alles en iedereen in zijn ongenadige afdaling meeneemt. En Hij kan toch ingrijpen!? We zien het regelmatig in de

Bijbel. Dat Hij corrupte machthebbers vernedert. Dat Hij geweld, vernedering en onderdrukking stopt. Dat Hij zelfvoldane rijken een toontje lager laat zingen. En dat Hij natuurrampen tegenhoudt. Waarom, God, waarom grijpt U niet in? We bidden al zo lang.

Habakuk is confronterend tegenover God. Brutaal bijna. Ik vind hem daarin een geweldig voorbeeld. Wie God zo aan wil spreken, moet dicht bij Hem zijn. Alleen als je God kent en weet dat Hij tegen een stootje kan. Dat God het wel kan hebben als je tegen Hem tekeer gaat. Alleen dan kun je zo bidden. Schreeuwen. Vloeken. Habakuk leeft zo dicht bij God, dat hij Hem bij zijn revers kan pakken en door elkaar kan schudden. God! Word wakker!! Doe er iets aan!!

Tegelijk zie je hier ook nog iets anders. Je ziet de diepe bewogenheid van deze profeet. Hij voelt de hopeloosheid van de onderdrukten. Gruwt van de rampen en oorlogen. Lijdt aan het onrecht dat anderen wordt aangedaan. Habakuk blijkt niet alleen God goed te kennen, maar ook de wereld waar hij in leeft. Hij kijkt, proeft, neemt de wereld in zich op. Een ambtsdrager die niet zit opgesloten in de kerk, binnen veilige muren. Een bubbel vol lofprijzing en zorg voor elkaar. In de wereld en ook van de wereld. Hij staat met beide benen in de maatschappij.

Habakuk is ook niet bang voor God. Niet bang dat hij getroffen zal worden door een bliksemschicht als hij zo tekeer gaat. Nee, hij legt zijn hart gewoon open tegenover God. Eerlijk. Zonder zich in te houden. Omdat hij God kent en zijn wereld kent.

Zingen: Psalm 38:5

Slide: Deel 2: **verwachten van God**

We lezen Habakuk 2:1-4

¹Ik ga staan op mijn wachttorens,
betrek mijn post op het bolwerk,
kijk uit om te zien wat de HEER mij zal zeggen,
wat Hij mij antwoordt op mijn verwijt.
²Dit was het antwoord van de HEER.
Schrijf dit visioen op, grif het duidelijk in platen,
zodat het in een oogopslag te lezen is.
³Het visioen wacht tot zijn tijd gekomen is,
het getuigt ervan, het liegt niet.
Ook al is het nog niet vervuld,
wacht maar, het komt zeker,
het zal niet uitblijven.

⁴Wie niet oprecht is kwijnt weg,
maar de rechtvaardige zal leven door zijn trouw.

Habakuk verwacht veel van zijn gebed. Hij gaat op een uitkijkpost staan om te kijken wat God gaat doen. Nu hij God met zoveel klem heeft aangesproken, nu verwacht hij het ook van Hem. Dat God iets gaat doen. Ik vind dat ook een geweldig voorbeeld. Waar iemand als Abraham of Jakob nog wel eens geen geduld had. Om God te verwachten. Abraham ging naar bed met Hagar toen de beloofde zoon uitbleef. En Jakob jatte de zegen voor de neus van Esau weg, toen God

niet leek op te letten. Habakuk is anders. Hij bidt. Hij legt het in handen van God. En dan verwacht hij het ook van God.

Maar God heeft geen leuk bericht voor hem. Want Habakuk zal nog langer moeten wachten. Er komt eerst nog meer oordeel. Nog meer ellende. Eigenlijk ziet Habakuk uiteindelijk *niets* van vervulling. En hoe gek dat ook klinkt, ik vind dat bemoedigend. Geloven geeft niet altijd geruststelling. En vaak geen oplossing. Er is zoveel zinloosheid in deze wereld en Habakuk krijgt geen zalvende woorden. Het is gewoon shit. God gaat niet in de verdediging en aait Habakuk ook niet over zijn hoofd. Geen idee hoe lang het gaat duren voor God ingrijpt. Ik begrijp er niks van. En heb Habakuk aan mijn zijde.

En toch houdt Habakuk vol. En God geeft hem wel één ding mee. De rechtvaardige zal leven door zijn trouw. Dat is later in de Bijbel terechtgekomen, bij Paulus, als ‘de rechtvaardige zal door zijn geloof leven’. Maar dat is volgens mij niet wat *hier* bedoeld wordt.

Hoe houd je het vol? Door trouw te zijn. In de taken die je krijgt. Stug de dingen doen waartoe je geroepen bent. En ook in het verwachten van God. Volharden in gebed. God houden aan zijn beloften. Ook als het heel, zelfs veels te lang duurt. God bij zijn revers *blijven* grijpen. En geen genoeg nemen met de wereld zoals die nu is. Niet het bijltje er bij neer gooien. Ook niet als verhoring uitblijft. En als er nog steeds maar bar weinig van zijn koninkrijk te zien is. Maar zoals Micha het zei: *recht doen, trouw betrachten en nederig de weg gaan van je God*. Dat is wat Habakuk hier doet.

Zingen: Psalm 38:8

Slide: Deel 3: **vertrouwen in God**

We lezen Habakuk 3:1-2 en 16-19

¹Een gebed van de profeet Habakuk. Als een klaaglied.

²HEER, ik heb uw aankondiging gehoord.

Voor wat U gaat doen, HEER, heb ik ontzag.

Breng het in deze tijd tot stand,

maak het in deze tijd bekend,

maar toon in het tumult uw mededogen.

¹⁶Ik hoorde dit alles en ik beefde vanbinnen,
ik vernam het en mijn lippen trilden.

Mijn botten werden aangevreten,

ik stond te trillen op mijn benen,

wachtend op de dag van onheil,

die komt voor het volk dat ons aanviel.

¹⁷Al zal de vijgenboom niet bloeien,

al zal de wijnstok niets voortbrengen,

al zal de oogst van de olijfboom tegenvallen,

al zal er geen koren op de akkers staan,

al zal er geen schaap meer in de kooien zijn

en geen rund meer binnen de omheining –

¹⁸toch zal ik juichen voor de HEER,
jubelen voor de God die mij redt.
¹⁹God, de HEER, is mijn kracht,
Hij maakt mijn voeten snel als hinden,
Hij laat mij over toppen van bergen gaan.

Habakuk heeft de nood van de wereld in Gods handen gelegd. En hij vertrouwt er op dat dat een veilige plek is voor die nood. De handen van God. Dat wat in zijn handen gelegd wordt, dat dat ook tot daden gaat leiden. Al ziet hij er nog niks van.

Hij vraagt alleen één ding: toon in het tumult uw mededogen. *Mag ik dan bij U schuilen, als het nergens anders kan. En als ik moet huilen, droogt U mijn tranen dan.* Zoiets. Ik heb zo'n schuilplaats nodig. Als ambtsdrager. Als mens.

Want de vijgenboom bloeit regelmatig niet. En de wereld lijkt steeds vaker stuk. Er is verwijdering en onmacht. Vernietiging en angst. Er is zoveel dat niet goed gaat. Het kan over me heen vallen als een verstikkende deken. En dat zul je in je ambtsperiode op allerlei manieren ervaren. Je wereld wordt er niet anders van als je vandaag 'ja' zegt. Je zult mooie dingen meemaken, gelukkig wel. Maar ook nóg meer verdriet zien. En vragen. En pijn.

Dan mag je schuilen bij God. Jezus zegt het ook met zoveel woorden: *kom bij Mij als je moe bent en onder lasten gebukt gaat.* Doe dat regelmatig. Hij zal je goed doen. Hij zegt: *Ik zal je rust geven.*

...

Ik ga afsluiten. De naam Habakuk betekent: omhelzen. En dat is wat Habakuk doet. Wat hij ons voordoet. God omhelzen. En dat kun je op verschillende manieren doen. Je kunt God in de houdgreep nemen. Niet laten weggkomen met ontwijkende antwoorden. Dat is soms nodig. Maar het is ook nodig om God zachter te omhelzen. Naast Hem te gaan zitten en wachten tot Hij reageert. Een arm om elkaars schouder. En je kunt Hem omhelzen zoals een kind in de armen van zijn moeder of vader springt. Dan *word* je meer omhelsd. Troost zoeken. Veiligheid als het stormt.

God omhelzen dus. En je laten omhelzen. Uiteindelijk is dat de boodschap van Habakuk.

Amen

Luisterlied: Ninety One (Jess Ray)